

UDSKOLING

EUROPIA

EN STORYLINE TIL SAMFUNDSFAG OM POLITIK OG SAMFUND

SIMON SKOV FOUGT

SIMON SKOV FOUGT

EUROPIA

Et storylineforløb til samfundsfag og historie/kristendom

© Simon Skov Fougts 2013

INDHOLD

Indledende beskrivelse 3

STORYLINEN ”EUROPIA”

kommenteret og i arbejdsskema

Storylinepunkt 1: Nationen 5

Storylinepunkt 2: Politikerne 9

Storylinepunkt 3: Partierne 11

Storylinepunkt 4: Sociale medier 13

Storylinepunkt 5: Statsbudgettet 15

Storylinepunkt 6: Ministerierne 17

Storylinepunkt 7: Besparelser 21

Storylinepunkt 8: Spindoktorer 23

Storylinepunkt 9: Fremtidens Europa. 25

LITTERATURLISTE 27

Downloads

I storylineforløbet henvises til filerne A-E. Filerne er lærer- og elevmateriale, der kan downloades og bruges i det aktuelle storylineforløb.

A: Forældrebrev (side 5-6)

B: Biografikort (Side 8-9)

C: Danmarks Statsregnskab (Side 10-11)

D: Affaldssorteringsbrev (Side 12-13)

E: Brev fra de økonomiske vismænd (Side 19-20)

En stor tak til

Borgmester Henning Fougt

MF Poul Qvist Jørgensen

Cecilie Falkenberg

INDLEDENDE BESKRIVELSE AF STORYLINEN

Storylinen ”Europia” er beregnet til samfundsfag-historie i udskoling, evt. med kristendom og dansk.

Jeg brugte 5-8 timer om ugen i 6 uger på forløbet. Hvor det er relevant, er erfaringer fra de faktiske forløb medtaget *i kursiv*.

De faglige mål

De eksempler på faglige mål, der er noteret i arbejdsskemaets højre spalte, fokuserer på samfundsfag og historie. Mange af de faglige aktiviteter, der indgår i storylinen, kan lægges ind i eller udbygges til dansk eller matematik. Dette er helt op til læreren.

Forberedelse

Inden forløbet sættes i gang, bør det overvejes, hvordan de forskellige punkter vægtes, og hvor lang tid, der skal bruges på forløbet. Notér evt. forventet tidsforbrug i arbejdsskemaets venstre spalte. Undervejs i storylinen vil der opstå situationer, hvor elevernes arbejde måske tager en drejning i en anden retning end læreren havde forestillet sig, fordi eleverne bliver grebet af noget. Læreren så overveje, om der i forhold til forløbets målsætning skal skiftes retning eller bruges mere tid på et område. Det er kun herligt, hvis det passer ind, fordi det øger elevernes ejerskab, dermed engagement og dermed læring.

Der skal evt. afhængigt af klassetrin bestilles bøger, m.v., jf. litteraturlisten s. 32, og der skal måske aftales besøg af fx en lokalpolitiker eller en tur på rådhuset

(storylinepunkt 3), og der skal laves aftale med den lokale MF’er eller en tur til Christiansborg (fx som afslutning).

Normalt anbefales det i storylines at vælge en aldersgruppe lidt ældre end eleverne selv, for at give dem muligheden for distance og personlige egenskaber, de ikke har. I denne storyline skal eleverne ind i de voksnes verden, som politikere. Det giver selvfølgelig en vis barnlig naivitet i forhold til politik og samfund. Det kan og skal ikke være anderledes. ”Europia” er elevernes samfund – ikke lærerens.

Spørgekassen

Det er *ikke* formålet med storyline-undervisning, at eleverne erhverver sig eksakt og præcis viden, her om politiske strukturer og forhandlinger, statsbudgetter osv. Det ville være alt for store krav at stille til eleverne, ikke foreneligt med storylinemetoden, og i øvrigt ligegyldigt. Det er eleverne, der skal konstruere viden ud fra det, de ved, *ikke hvad læreren ved*, og dermed bygge ovenpå. De skal ikke belæres om politik, jf. side 4-6, men de skal sættes i nogle situationer, hvor de finder ud af, at det er hensigtsmæssigt at lære mere om emner, der berører politik, moral og etik og samfund. Sådanne situationer opstår undervejs. Lad eleverne komme til læreren med *undren*. Når eleverne kommer, er det en god idé at vende spørgsmålet tilbage til dem selv: ”Hvor kan du finde ud af noget om...”? Læreren skal ikke komme til eleverne med

viden. Eleverne lærer herved metoder til at tilegne sig ny viden og bevidsthed om relevante informationskilder m.v.

Politiske forhold er normalt noget, der ligger fjernt for yngre teenagere, og derfor er det en god idé at indføre en ”Spørgekasse” i forløbet, fx bare en planche på opslagstavlen, hvor eleverne undervejs i storylinen kan skrive spørgsmål, de undrer sig over eller gerne vil have mere viden om. Læreren kan jævnligt konsultere listen, og på den måde tænke elevernes undren direkte ind i storylinen – ved at stille de rigtige nøglespørgsmål, så eleverne aktiveres til selv at lære.

Organisation

Det er centralt i storylinen, at alt hænges op i klassen for at skabe et stimulerende læringsmiljø. Landet, flaget, dukker, regeringsbygningen osv. bør hænges op, efterhånden som det fremstilles. Det anbefales at inddrage hele vægge, så elevprodukterne følger storylinen¹, jf. boks 1. For overblikkets skyld er det en god idé at lade eleverne lave ”overskrifter” til storylinens forskellige punkter.

En meget stor del af arbejdet i storylinen foregår i grupper, og helt bevidst arbejdes der i denne storyline i flere forskellige grupper – nationen, politikerne, partierne,

¹ Jf. klasserummets indretning, Storylinebogen side 140ff

ministerierne osv. Herved kommer eleverne igennem forskellige samarbejdsstrategier.

BOKS 1:

Storylinens hovedpunkter

1. Nationen
2. Politikerne
3. Partierne
4. Statsbudgettet
5. Ministerierne
6. Besparelser
7. Spindoktorer
8. Fremtidens Europa

Kort beskrivelse af storylinen

Storylinen foregår i det fiktive land ”Europa”, der ligger et eller andet sted i Europa. Dette beslutter eleverne. De skaber dette land og giver det en identitet med nogle nationale kendetegn, de selv er med til at bestemme: Et landkort, en hovedstad, et flag, en befolkning, et styresystem, m.v.

For at give historien liv, skal der naturligvis nogle personer til, og i denne storyline er de gennemgående personer landspolitikere i Europa. De gives en identitet gennem forskellige holdninger til emner, eleverne stiller op, en uddannelse, en baggrund osv. Hver elev laver en collagefigur, og ud fra politikerens mærkesager dannes partier i klassen. Partierne udarbejder partiprogrammer, hvor

de fortæller, hvad de vil kæmpe for i Europa.

Økonomi vil givet være en af de ting eleverne kommer ind på, og politikerne skal derfor opstille landets statsbudget. Her skal eleverne igennem nogle centrale moralske og etiske diskussioner: Hvad skal der bruges penge på og hvor mange, og især, hvad skal der ikke bruges penge på? Herefter får klassen besøg af en lokalpolitiker, der svarer på elevernes spørgsmål om budgetter.

Ud fra opstillingen af statsbudgettet har eleverne mere eller mindre defineret, hvilke emner, der er til debat i landet. Herudfra skaber eleverne et antal ministerier, hvor politikerne undersøger og diskuterer de forskellige emner. Her lærer eleverne om lovgivningsstruktur, der laves lovforslag, det afgøres hvordan de vedtages, forslagene forkastes, der stilles ændringsforlag, osv.

Som en oplagt mulighed for at inddrage elevernes egen hverdag på skolen, udarbejder Europias miljøministerium et direktiv om affaldssortering – som eleverne skal prøve at gennemføre. Måske bare i klassen, måske i afdelingen, måske på hele skolen? Eleverne skal altså forsøge at føre politik ud i livet.

Politikerne får besked fra landets økonomiske vismænd om alvorlige ubalancer i landets budget, med en anbefaling om at skære 12% i statsbudgettet. Dette fører til en række diskussioner om

prioriteringer af de midler, som politikerne under opstillingen af statsbudgettet vedtog at bruge penge på. Partierne må først fremkomme med deres forslag, ud fra ministeriernes anvisninger. I parlamentet fremfører finanslovsordførerne partiernes forslag, og alle parlamentsmedlemmer deltager i en parlamentsdebat, hvor et nyt statsbudget op stilles.

Besparelserne fører til voldsomme protester blandt befolkningen og mange negative historier i pressen. Derfor må ministeriernes spindoktorer i arbejde. Spindoktorerne skal hjælpe ministerierne med at forklare sig, dels om begrundelserne for sparerunden, dels om dens konsekvenser. Politikerne skal deltage i et debatprogram i tv. Der skal forberedes argumentation over for befolkningen og de berørte parter.

Afslutningsvis kigges der ud i fremtiden. Statsministeren har iværksat en temadiskussion i parlamentet, hvor fremtidens Europa skal diskuteres. Hvilke områder inden for teknik og forskning mener politikerne, der skal sættes på – altså politikernes fremtidsvisioner for Europa. Hvordan beskyttes miljøet bedst i de kommende år? Hvordan beskyttes indbyggerne? Hvordan kan vi bruge teknikken til at hjælpe os?

1. Nationen

Forældrene skal som noget af det første informeres om forløbet, fordi eleverne givet vil tale meget om det hjemme, og fordi hjemmet skal inddrages i den ”politiske bevidstgørelse” af eleverne, og derfor deles ”Første forældrebrev” (Fil A) ud sammen med logbog og mappe. Læreren introducerer ”Spøgekassen”, jf. side 3, hvor eleverne kan skrive spørgsmål.

Inden eleverne ”fysisk” skal i gang med at fremstille landet ”Europia”, skal de bevidstgøre sig selv om, hvad der kendetegner en nation. Der igangsættes en kvalificerende tankeproces hos eleverne, hvor de med hinandens hjælp sporer sig ind på en nations kendetegn – og disse kendetegn danner grundlag for dannelsen af Europia.

Ved at lade eleverne diskutere sig frem til lister, i stedet for at belære dem om det, er eleverne medforfattere til storylinens indhold – dens kød – og det øger deres ejerskab og dermed engagement.

Storylinens tre niveauer blandes, da eleverne på samme tid er i gang med at skabe Europia (fortællingens univers), og derigennem bestemmer nogle emner, der skal arbejdes videre med for at storylinen kan køre videre (forfatterens univers), samtidig med at de lærer noget om en nations identitet (undervisningens univers). Dette er et gennemgående princip i storylinen.

Giv plads til de diskussioner, der opstår, når klassen stiller uddybende spørgsmål til grupperne lister. Det er ikke alle elevernes bud, der er ”rigtige svar” inde i lærerens hoved, men ved at lade elevernes argumentere, sorterer de for det første i dem selv, for det andet har eleverne nogle spændende og meget interessante eller pudsige forslag til kendetegn, som vi som voksne måske ikke har.

Evt. hjemme, for at spare undervisningstid, bedes eleverne hver især lave en liste med de 10 vigtigste kendetegn for en nation, ikke nødvendigvis prioriteret. Dels for at få et indblik i den enkelte elevs syn på sagen, dels som en base med muligheder, som læreren kan hente inspiration i til det videre forløb. Læreren bør jævnligt huske sig på listen og overveje, om elevernes forslag kan flettes ind.

1. Nationen		Læreren fortæller, at klassen nu skal i gang med storylinen "Europa", om et fiktivt land. Forældrebreve, logbøger og mapper til forløbet deles ud, og "Spørgekassen" introduceres, jf. side 7*.	Klassen	Forældrebreve Fil A Logbøger og mapper Planche til "Spørgekassen"		
Lærer(e) <i>Dette på alle arbejds-skemaer,</i>	Hvad karakteriserer en nation? Hvad gør et land til et land?	Læreren skriver nøglespørgsmålene på tavlen, og grupperne diskuterer og argumenterer sig frem til en gruppe-liste, der skrives på tavlen. Eleverne skriver hver især stikord i logbogen Grupperne præsenterer deres tavleliste, eleverne stiller uddybende spørgsmål til hinanden. På flipover samler læreren gruppernes forslag til én samlet liste, hvor gengangere er sorteret fra.	Bordgrupper, ca. 4 elever Klassen Gruppevis præsentationer af listen	Logbogen Flipover	Lister på tavlen: En nations kendetegn Samlet liste over en nations kendetegn	Indsigt i samfundsforhold Indsigt i gruppedannelse Mundtlig formidling Lytte Stille spørgsmål Prioritere Give overblik
Tid	Hvordan ser din top ti liste ud over de vigtigste kendetegn ved en nation? Hvilke 5 af jeres forslag synes I SKAL med?	Ud fra denne elev-gennemgang laver eleverne hjemme hver især en liste med de vigtigste 10 ting, de synes kendetegner en nation. Listerne præsenteres for klassen og hænges op. Grupperne diskuterer sig frem til et antal punkter, de gerne vil have med i storylinen. En af eleverne skriver dem ned og hænger listen op i klassen.	Individuelt, lektier til næste dag Klassen Grupper En sekretær	Papir til personlig liste Logbog Papir	Personlige lister: 10 kendetegn for en nation hænges op. Liste med 5 ting, grupperne vil have med	Bevidsthed om nationale samhørighedsforhold Prioritere

1. Nationen, fortsat

Europias styreform besluttes af eleverne ud fra to kriterier. For det første fortæller læreren, at det ligger i Europa, for det andet har eleverne måske selv indirekte besluttet det gennem deres liste over ting, de vil have med. Lad dem selv ”opdage” dette ved evt. at henvise til listerne. Læreren skal evt. forberede at kunne fortælle om forskellige muligheder, fx republik, konstitutionelt monarki, etc.

Nogle drenges forslag om diktatur blev hurtigt argumenteret væk af andre elever, for det synes de ikke passede til Europa.

Gennem en række nøglespørgsmål, måske tilføjes nogle, andre gemmes eller udelukkes, sætter læreren nu eleverne i gang med at skabe landet Europa

Læreren skal være bevidst om ikke at sætte for mange aktiviteter i gang på samme tid – nogle af elevernes forslag til en nations kendetegn kan måske tages op senere – fx politikere. Fortæl eleverne, at det kommer.

Der er ikke lige meget arbejde i de forskellige opgaver, og gruppestørrelsen sammensættes herefter. Nogle af nøglespørgsmålene bevirker, at eleverne selv må stille yderligere spørgsmål. Med nøglespørgsmålet ”Hvad karakteriserer en hovedstad” må gruppen selv stille flere spørgsmål: Hvor ligger den, hvor stor er den, hvad hedder den osv. for at kunne fortsætte. Det er også en god idé at samle klassen i ny

og næ, og lade grupperne præsenteres deres idéer, få klassens kommentarer osv. Så føler hele klassen, at de har været med til at træffe de forskellige beslutninger, selvom der arbejdes i grupper. Fx kan grupperne komme med et antal forslag, hvorefter klassen stemmer om det. Jo mere alle elever kan få indflydelse, desto bedre.

Punktet afsluttes med at de forskellige grupper præsenterer deres arbejde for klassen, så alle elever har overblik over landets kendetegn, geografi, flag og mønt. Efterfølgende evalueres, jf. boks 2

BOKS 2

Løbende evaluering og logbog

For at gøre eleverne bevidste om deres egen læring, bør der evalueres dagligt, fx i deres *logbog*. Evalueringen bliver samtidigt *dokumentation* for klassens arbejde, og den vænner eleverne til at forholde sig til skoledagens gøremål. Efter hvert større punkt i storylinen evalueres lidt grundigere sammen med eleverne, og naturligvis til sidst.

Logbogen er et arbejdsredskab, ikke en dagbog. Skriftliggørelsen af gruppernes aftaler m.m. øger elevens ansvar, og eleven oplever, at han/hun faktisk har indflydelse på arbejdsformer, fagligt indhold, osv. Derudover har den

det vigtige sigte, at den gør elevens arbejde *betydningsfuldt*.

Gennem evalueringer, der selvfølgelig skrives i logbogen, bevidstgøres eleven om læringen og undervisningen. Læreren bevidstgøres om, hvad der fungerede godt og mindre godt i undervisningen.

Lad fx eleverne i stikordform svare på nogle af disse spørgsmål i logbogen

Hvad har vi/jeg arbejdet med?

Hvad vidste jeg i forvejen?

Hvad har jeg lært?

Hvordan har jeg lært det?

Er der noget, jeg synes, jeg burde have lært?

Hvad vil jeg gerne lære nu?

Hvordan kan jeg komme til at lære det?

Hvordan og hvor meget logbogen bruges i den daglige undervisning, er selvfølgelig op til den enkelte lærer. Et storylineforløb som dette kan være anledningen til at indføre logbog i den daglige undervisning, hvis den ikke allerede bruges.

For supplerende læsning: Dam, Leni (2000)

1. Nationen, fortsat	Hvilke styreformers ville være mulig i Europa?	Læreren fortæller, at Europa ligger i Europa. Herefter stilles nøglespørgsmålet. Grupperne diskuterer kort og skriver muligheder ned i logbogen. Fremlægges og begrundes i klassen. Klassen bliver enig om landets styreform. Hænges op Læreren skriver de 4 områder på tavlen, eleverne vælger sig ind: Kort, byer, flag, mønt. Under arbejdet præsenteres klassen i ny og næ for udkast. Gruppen lytter til klassens idéer, men er hovedansvarlige	Klassen Grupper Klassen Grupper med hver sit område Grupper / klassen	Logbog til noter i gruppernes arbejde Papir Logbog til noter i gruppernes arbejde	Mulige styreformers i logbogen Europias styreform	Diskussion Bevidsthed om styreformers i Europa Begrundet valg ift. omstændigheder Vælge Større gruppe-diskussioner Omsætte diskussion til handling.
	KORTET Hvordan ser "Europa" ud? Kyster? Øer? Floder? Søer?	Kortgruppen laver skitser og forslag på mindre papir. Det endelige kort laves på A1, evt. tegnet op via OH.	Kort-gruppe, ca. 6 elever	Tegneredskaber OH og A1-papir til kort	Landkort over Europa	Overvejelser om landes "struktur"
	BYERNE Hvad karakteriserer en hovedstad? Antal større byer? Placering? Befolkning?	Hovedstaden karakteriseres og placeres på kortet, sammen med et antal navngivne byer. Befolkningens antal fastsættes	By-gruppe, ca. 6 elever	Små sedler til befolkningsfakta Tegneredskaber	- med små faktasedler om byernes befolkning	Forståelse for ressourcer Opmærksomhed på infrastruktur
	FLAG Hvad kendetegner landes flag? Hvordan ser Europias flag ud?	Flag-gruppen skitserer og diskuterer værdier og symboler. Det endelige flag laves på A3	Flag-gruppe, ca. 4 elever	Tegneredskaber A3-papir til flag Farver	Europias flag	Bevidstgøre om nationale symboler og deres værdigrundlag
	MØNT Hvad kendetegner mønter? Hvordan ser Europias mønt ud? Symboler?	Gruppen afgør begrundet antallet af mønter/sedler, skitserer og diskuterer og laver ét "trykkeark" med møntenheder.	Mønt-gruppe, ca. 4 elever	Tegneredskaber Papir Computer	Europias mønt	Bevidstgøre om nationale symboler og deres værdigrundlag
		Produkterne præsenteres.	Klassen			

2. Politikerne

Ingen storyline uden personer eller liv, der kan handle og dermed give historien liv, og bringe den videre. Eleverne skal derfor i gang med at skabe hver deres politiker, der er de gennemgående personer i denne storyline.

Inden de når så langt, skal deres idéer og tanker kvalificeres, gennem arbejdet med politiske mærkesager. Gør eleverne opmærksomme på at adskille deres individuelle liste om vigtige politiske emner, som de laver i klassen, med den liste de laver hjemme ved at interviewe forældrene. Hjemmet er blevet orienteret om idéen på forhånd i forældrebrevet, der blev delt ud ved storylinens start. Listen på skolen sættes op, mens listen de laver hjemme er til individuel, privat brug, som en støtte til eleven.

Ved efterfølgende at lade eleverne samtale og diskutere politikeres

karaktéristika, kan de dele hinandens erfaringer, lære af hinanden og sidst men ikke mindst verbalisere et område, der i det daglige nok ligger fjernt fra en teenagers interesse og tankegang.

Herefter går hver enkelt elev i gang med at skabe en figur. I det konkrete arbejde med at skabe politikerne som collagefigurer, skal eleverne også give dem en personlig baggrund og politisk identitet. Samtidig med at figuren skabes, arbejdes der med Biografi-kortet, Fil B. Her er det vigtigt, at læreren bevidstgør eleverne om, at det er figurernes politiske mærkesager der efterspørges – IKKE elevens eller hjemmets. Læreren skal evt. forklare ”CV”, curriculum vitæ, når biografi-kortet uddeles. Eleverne har mulighed for projektion og alligevel distancering fra politikerens.

I processen med at skabe figurerne optræder læreren som interesseret og

nysgerrig, og stiller måske uddybende spørgsmål til elevernes tanker, for at hjælpe eleverne med at udbygge deres figur. Jo bedre indsigt i figuren eleven har, desto nemmere vil eleven have ved at reagere ud fra politikerens og ikke sig selv. Derved får eleven nogle handlemuligheder, han normalt ikke har i det daglige, dels pga. alderen, dels pga. hans rolle i klassens daglige sociale mønstre.

Runden med at præsentere politikerne for klassen er dræbende kedelig, hvis den tages i et stræk, men samtidig er den særdeles vigtig for storylinens fortsatte virke og for at vise respekt for elevens arbejde. Eleverne skal lære hinandens figurer at kende med henblik på partidannelsen. Det anbefales at tage præsentationen i flere korte omgange.

Afslutningsvis præsenteres partierne, og punktet evalueres.

2. Politikerne	Hvilke politiske emner synes I er vigtigst?	I klassen overvejer eleven nøglespørgsmålet og laver liste i logbogen.	Individuelt i grupperne	Logbog	Elevens politiske mærkesager	Inddrage elevens egen hverdag
	Hvilke emner synes jeres forældre er vigtigst?	Emnet tages evt. op hjemme, kun til brug som støtte til den enkelte elev.	Hjemme			Inddrage hjemmet i bevidstgørelsen af eleven
	Hvordan ser din politiker ud? Hvilke budskaber skal din politiker sende gennem påklædningen? Hvordan viser du karakteristika? Baggrund, uddannelse og karriere i politik? Hvorfor er han gået ind i politik? Politiske mærkesager?	Eleverne skaber hver en politiker og giver ham en identitet. Figuren tegnes på A5, klippes ud, gives hår beklædes, i overensstemmelse med elevens overvejelser om påklædningens værdi og listen over politikeres karakteristika. Biografikortet udfyldes med figurens baggrund og FIGURENS politiske mærkesager.	Individuelt i grupper	A5-karton, garn, stofrester, tuscher, lim, m.v. Logbog Fil B	Liste med politikeres karakteristika Collage-politiker med biografikort	Personkarakteristik Bevidsthed om påklædningens signaler Overvejelser om politikeres uddannelse Etiske og moralske overvejelser
	Hvordan vil du præsentere din politiker?	I logbogen forbereder eleverne en mundtlig præsentation af deres politikere.	Individuelt i grupper	Logbog		Overvejelser om mundtlig formidling
	Hvad synes I er vigtigt at notere om de forskellige politikere?	Figurerne præsenteres afslutningsvis for klassen og hænges op sammen med biografikortet. Eleverne tager korte notater om hinandens figurer i logbogen	Klassen	Politikerne Logbog	Præsentation af de enkelte politikere	Lytte, skrive stikord Kendskab til de andre politikere med henblik på partidannelse

3. Partierne

Med kendskabet til hinandens figurer og figurerne mærkesager, har eleverne nu indsigt til at finde sammen i partier, og derigennem lære noget om samfundsstrukturer. For evt. at undgå at ”partierne” bliver for store, kan læreren stille uddybende spørgsmål til figurerne og på den måde bevidstgøre eleverne om mindre forskelle i mærkesager.

Måske skal eleverne i forbindelse med partidannelsen bevidstgøre sig om ytringsfriheden i vores grundlov, ud fra lærerens nøglespørgsmål som ” Hvordan synes I, man skal styre, hvad folk må sige?” Der er rig mulighed for nogle meget spændende etiske diskussioner om fx ligestilling, diskrimination, straffeansvar osv., og i stedet for at belære elever om det, skal læreren stille spørgsmål, der får eleverne til at gøre overvejelserne.

I 1996 vedtog Folketinget en lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet, som forbød direkte og indirekte diskrimination på grund af race, hudfarve, religion, politisk anskuelse, seksuel orientering eller national, social eller etnisk oprindelse. Eleverne kan med de rette søgeord (fx diskrimination) finde materiale herom på internettet, fx på Folketingets hjemmeside: www.ft.dk.

Nogle af mine elever ville gerne stifte et fremmedskeptisk parti, hvilket vakte en del harme hos de andre elever. Nogle af dem gik i gang med at fremstille anti-fremmed-fjendsk materiale i deres partiprogrammer. De spurgte mig, hvilke muligheder der var i Danmark for at begrænse sådanne partiers ytringer og foreslog, at det blev gjort strafbart i Europa, hvilket senere blev vedtaget. Samtidig ville jeg gerne bevidstgøre de pågældende elever om konsekvenserne af deres valg i den virkelige verden. Vi havde en meget spændende snak efter vi havde gennemgået grundlovens § 77:

Grundlovens § 77:

Enhver er berettiget til på tryk, i skrift og tale at offentliggøre sine tanker, dog under ansvar for domstolene. Censur og andre forebyggende forholdsregler kan ingen sinde på ny indføres.

Partierne laver hver især brevpapir, for at støtte ”identiteten”, og et partiprogram. Hvert partis folder skal indeholde partiets målsætning for det at være borger i Europa. Her diskuterer eleverne den etiske side af politik. Hvordan skal vores borgere have det? Programmet skal ”skaffe stemmer” – derfor skal eleverne nøje overveje navn, budskab og sprog. Læreren bør jævnligt stille uddybende nøglespørgsmål til elevernes arbejde, for at fastholde dem i overvejelser

omkring kommunikationstrekantens tre sider: Afsender – Budskab – Modtager

Afslutningsvis præsenteres partierne for klassen, og politikerne hænges nu op i partier – med overskrifter – sammen med partiprogrammet.

Punktet evalueres.

3. Partierne	Er der nogle af de andre politikere, din figur vil arbejde sammen med? Hvorfor/ hvorfor ikke?	Dels ud fra præsentationen, dels ud fra samtaler med de andre "politikere", samtaler eleverne med hinanden og gør sig overvejelser om hvorfor og hvorfor ikke samarbejde med pågældende	Individuelt i grupperne	Logbogen		Bevidsthed om, hvilke kriterier der ligger til grund for et politisk samarbejde
	Hvilke fordele og ulemper er der mon ved at samarbejde med andre politikere?	Under gruppediskussion noteres fordele og ulemper ved politisk samarbejde i logbogen.	Grupper	Logbogen	Fordele/ulemper ved samarbejde	Indsigt i menneskers gruppedannelse i politiske partier
	Hvilke politikere vil du gerne stifte parti sammen med? Hvad hedder jeres parti? Hvordan præsenterer i jer for folket? Hvilke signaler vil I sende? Hvordan skal det være at være borger i Europia? Hvad er jeres politiske målsætning?	Ud fra overvejelserne om samarbejde skal eleverne nu stifte et antal partier. Hvert parti laver dels et eksemplar af deres partibrevpapir og dels et parti-program, fx som en lille folder eller måske en powerpoint-præsentation, der præsenterer partiet over for befolkningen. Folderen skal indeholde partiets målsætning for det at være borger i Europia. Partierne præsenterer sig for klassen og figurene hænges nu op i partier.	Partigrupper	Logbogen Computerlokale Papir, farver	Partier Parti-brevpapir Partiprogram Figurene efter partier	Indsigt i samfundsstrukturer, stifte partier. Indsigt i samfundsstrukturer Etisk-moralske overvejelser Almene tilværelses-spørgsmål Kommunikationsovervejelser

4. Profiler på sociale medier

Politikerne og partierne har naturligvis profiler på sociale medier som Facebook eller Twitter, hvor de poster holdninger og diskuterer løbende igennem storylinen.

Det er oplagt at lade eleverne oprette profiler for deres politikere på Facebook og/eller Twitter i forbindelse med forløbet – men det bør fremgå af profilen, at den hører til et undervisningsforløb, og at den ikke er ægte. Umiddelbart er Facebook-profilen mest oplagt, fordi den lægger op til tovejskommunikation, og de fleste politikere foretrækker umiddelbart også dette medie. Det er oplagt at lade eleverne undersøge dette selv, før de opretter deres politikeres profiler.

Eleverne bør også undersøge, hvordan de virkelige politikeres profiler ser ud. Hvilke emner debatteres? Hvordan debatteres (sprog)? Hvor ofte lægges der nye poster? Derfor er det også oplagt, at partierne i storylinen opstiller retningslinjer for de enkelte partimedlemmers brug af de sociale medier. Må den enkelte politiker selv poste holdninger, eller skal partilinen afklares

først? Også i den forbindelse er det vigtigt at tage sproglig lødighed og kommunikation på nettet op i klassen, især i forhold til, hvordan man forholder sig til andres indlæg (person/sag/sprog osv.). Brug storylinen som en oplagt mulighed til at diskutere det med eleverne. ”Det er en fucking langt ude holdning” – ”Du er syg i hovedet” – ”Jeg er uenig, fordi...”. Det er ligeledes meget oplagt at delagtiggøre forældrene i denne diskussion, også fordi forældrene oplagt kan deltage i debatten på de forskellige politikeres vægge

Det er altså et vigtigt udgangspunkt, at partierne opstiller retningslinjer for profilerne og klassen diskuterer ”netikette”. Herefter opretter de enkelte politikere deres profil og bliver venner med hinanden (Facebook) eller følger hinanden (Twitter). Her er det vigtigt at diskutere ”falske profiler med eleverne, og det bør derfor fremgå af profilerne, at de er en del af et undervisningsforløb.

Lad eleverne præsentere deres politikeres profiler kort i klassen, og sørg for,

at deres politikere bliver venner med de andre politikere og/eller følger deres profil. Herefter bør de sociale medier være et dagligt tilbagevendende punkt i undervisningen, også for at vise, at det er vigtigt. Generelt er det en erfaring, at sådanne projekter ikke lever af sig selv, i hvert tilfælde i opstartsfasen, og det er et godt råd, at læreren opretter en egen ”underviser”-profil, som kan være med i de forskellige grupper, så læreren dermed har føling med, hvad der foregår..

Løbende igennem storylinen kan eleverne som politikere argumentere for deres politiske synspunkter, og eleverne kan som borgere eller som andre politikere i landet debattere disse holdninger på hinandens vægge. Måske kan elevernes forældre også blande sig i debatten online, ligesom eleverne som elever kan blande sig med deres holdninger. Gennem medierne kan der opnås nærmest et parallelforløb med undervisningen, fordi eleverne begynder at diskutere efter skoletid.

Punktet evalueres.

4. Profiler på sociale medier	Hvad synes I kendetegner rigtige politikeres profiler på Facebook? Hvilke emner debatteres? Hvordan debatteres der? Hvem blander sig?	I klassen eller hjemme undersøger eleverne nøglespørgsmålet og skriver stikord i logbogen	Grupper eller individuelt Hjemme	Logbog	Kendetegn ved profiler på sociale medier. Liste med karakteristika	Udsigt i samfundet, inddragelse af faktiske forhold Undersøge debatformer i et moderne demokrati
	Hvilke retningslinjer for medlemmers profil på sociale medier opstiller jeres parti?	Partierne opstiller herefter retningslinjer for deres medlemmers profiler. Hvilke emner må debatteres? Skal emner godkendes i partiet?	Partigrupper	Partibrevpapir	Liste med retningslinjer	Etiske og moralske overvejelser
	Hvilke retningslinjer for sprog og debat synes I skal gælde for debatten på de sociale medier?	Eleverne skal herefter diskutere, hvilke normer der bør gælde for debat på de sociale medier (i storylinekonteksten)	Klassen	Logbog	Netikette	Overvejelser om debat på sociale medier Lytte, skrive stikord
	Hvordan ser din politikers profil ud? Hvordan vil du præsentere din politiker å de sociale medier?	Hver elev skaber herefter en profil for deres politiker (brug politikernavnet, evt. tilføjet figur i undervisningsforløb) Politikerens parti og mærkesager bør fremgå af profilen.	Individuelt i grupper	Internetadgang	Profil på sociale medier	Kendskab til de andre politikere med henblik på debatten
	Hvad lægger du mærke til om de andres profiler?	Afslutningsvis præsenteres de forskellige politikeres profiler i klassen.	Klassen	lwb eller lign.		

5. Statsbudgettet

Et statsbudget er en kompleks størrelse, især for eleverne. Derfor arbejdes der med en forsimplet udgave i Europaia, hvor klassen bestemmer x antal poster på budgettet, fx ud fra figurernes mærkesager. Når eleverne begynder at søge efter Danmarks udgifter og indtægter, kan læreren evt. henvise til Statistisk Årbog og internettet (www.dst.dk). Tabellerne fra Danmarks Statistik er dog udviklede at overskue, og det anbefales, at læreren downloader Fil C , et regneark med en forsimplet udgave af Danmarks Statsregnskab 2002 (læreren kan evt. selv opdatere det). På den måde har eleverne mulighed for at lave et realistisk statsbudget for Europaia, som de kan overskue. De er med til at bestemme indholdet af undervisningen.

Eleverne starter med gennem gruppediskussionen og søgen at bevidstgøre sig selv og hinanden om, hvilke poster, der mon er på et lands statsbudget. De har nu en vis fortrolighed med storylinearbejdsformens univers og er derfor bevidste om det fiktive aspekt. Derfor kan eleverne selv beslutte, hvilke poster, der skal være på Europias budget. Det er ikke centralt, om partiernes forslag stemmer 100 % overens med virkeligheden, men læreren kan kvalificere dette ved at spørge ind til partiernes forslag. Lad eleverne argumentere for, hvorfor skolerne skal have mere end sygehusene, osv. Det centrale er, at eleverne har nogle

moralske og etiske diskussioner, og at de er bevidste om, at det kan være en idé at søge mere præcis viden. Partierne laver hver især deres finanslovsforlag, hvor der er procentprioriteret mellem de områder, der indgår i Europias budget. Her må medlemmerne af partiet blive enige. De sociale medier inddrages. Måske argumenterer partierne, måske argumenterer politikerne individuelt?

Partiernes forslag præsenteres for klassen, så alle elever har indblik i den kommende diskussion, og hænges op. For at undgå at alle elever skal deltage i diskussionen, udpeger hvert parti en finanslovsordfører, og læreren fortæller, at ordføreren har kompetence til at indgå aftaler på vegne af partiet. Ordførerne sætter sig sammen for at finde et kompromis. De øvrige elever sidder i partigrupperne og forbereder spørgsmål til det kommende besøg af en lokalpolitiker. Måske har finanslovsordførerne brug for at konsultere med baglandet, og på den måde får eleverne et direkte indblik i repræsentativt demokrati. Debatten kan evt. fortsættes på de sociale medier

Det var i den grad fascinerende at opleve ordførernes engagement i en diskussion, der bestemt ikke var nem, fordi der var meget store forskelle i de forskellige partiers udkast.

Det er en oplagt mulighed at invitere en lokalpolitiker som gæstelærer EFTER klassen har opstillet statsbudgettet. Det er vigtigt, at besøget, altså efterprøvningen af virkeligheden, kommer efter elevernes arbejde, fordi det var elevernes holdning til statsbudget, der blev efterspurgt og dermed er værdifuld. Samtidigt udfordres de til at udbygge og efterprøve deres viden, her gennem et besøg af en ”ekspert”. Det er eleverne, der skal styre besøget med lokalpolitikeren, ikke lokalpolitikeren, der skal fortælle løs. Elevernes undren skal danne grundlag for, hvad politikeren tager op. Derfor skal eleverne samarbejde om spørgsmålene. ”Hvad vil være relevant at spørge om?”, ”Hvad er de vigtigste spørgsmål at stille?” osv. Her skal ”Spørgekassen” selvfølgelig bruges.

Efter lokalpolitikeren besøg kan klassen evt. arbejde videre med at konkretisere statsbudgettet, gennem nøglespørgsmål som ”Hvad er gennemsnitsindtægten i Europaia?, Hvad er skatteprocenten?” osv. Der ligger en meget spændende diskussion i fx skatteprocent. Det afhænger også af tiden, og her må læreren prioritere.

Punktet evalueres.

5. Stats-budgettet	Hvilke områder bruger et land penge på? Hvordan kan I finde ud af, hvad Danmark bruger penge på?	Grupperne diskuterer og opstiller en liste med poster, som de mener, et land bruger penge på, evt. med hjælp fra Danmarks Statsudgifter.. Listerne fremlægges og hænges op	Grupper, ikke nødvendigvis partierne	Logbog Internettet www.dst.dk		Indsigt i samfundsstrukturer og økonomi Diskutere Overveje Styrke deltagelse i demokrati
	Hvordan kan I lave et realistisk statsbudget for Euopia, som I kan overskue?	Læreren nøglespørgsmålene. Evt. forslår læreren, at klassen vælger x antal budgetposter. Klassens liste med budgetposter hænges op.	Klassen	Fil C Papir til lister	Forslag til budgetposter	Prioritere med et blik for virkeligheden
	Hvordan skal pengene fordeles? Hvordan skal Euopias budget se ud?	Partierne diskuterer, hvordan budgetposterne skal prioriteres (procent) og laver partiets forslag til statsbudget, evt. på computer. Budgetterne præsenteres for klassen.	Partigrupperne	Logbogen Papir Lommeregner	Partiernes forslag til statsbudget	Diskussion Prioritere Forholde sig til menneskesyn Procentregning Debat og argumentation
	Hvordan ser Euopias finanslov ud?	Partierne udpeger en finanslovsordfører, og disse laver nu statsbudgettet. Måske må finanslovsordførerne konsultere med de øvrige partimedlemmer.	Finanslovsordførerne	Computerlokale	Evt. debat på sociale medier	Indsigt i repræsentativt demokrati Diskutere, prioritere
	Hvad vil vi gerne vide om politiske budgetter, m.m.?	De øvrige elever forbereder samtidig lokalpolitikernes besøg. Finansloven præsenteres i klassen og hænges op. En lokalpolitiker kommer på besøg i klassen og svarer på elevernes spørgsmål.	De øvrige elever i partigrupper Klassen Partigrupper i klassen	Planche Logbog Afhængigt af besøget	Evt. debat på sociale medier Spørgsmål til lokalpolitikeren Finanslov	Interviewteknik Kommunikation Drage virkeligheden ind i storylinen

6. Ministerierne

Eleverne haft mange tanker og forestillingsbilleder om landet Europa i den proces, de har været igennem indtil nu. De har fået et forhold til landet, fordi de skaber det. De har gjort sig tanker i forskellige retninger, afhængigt af hvilke grupper de har deltaget i. Flaget signaler en værdi, som flag-gruppen har arbejdet med. Penge-gruppen har overvejet landets økonomiske situation, by-gruppen har gjort sig nogle forestillinger om, hvordan fx hovedstaden ser ud, hvordan der er at bo i den, med højhuse, åbne pladser, parker, osv., og kort-gruppen har haft mange tanker om, hvordan de forskellige dele af landet ser ud, hvad det indeholder af natur, osv. Eleverne har meninger om landet, fordi de har skabt det.

Disse meninger skal danne grundlaget for at oprette et antal ministerier i landet, som eleverne synes der skal arbejdes i. Men først skal eleverne bevidstgøre sig selv om, hvordan en samfundsdebat foregår, med udgangspunkt i Danmark. Ved at undersøge aviser, evt. deres hjemmesider, jf. litteraturlisten side 27, kan eleverne få et indblik i samfundets politiske debat. Denne indsigt skal de bruge til at sætte gang i en debat og et lovgivende arbejde i Europa. Partierne udvælger et antal emner, de mener skal til debat i Europa, og derudfra skal de have indsigt i de strukturer i samfundet, der

ligger til grund for lovgivende parlamentarisk arbejde – ministerierne.

Herudfra bestemmer eleverne, hvilke ministerier, politikerne i Europa skal arbejde videre i, og dette skal selvfølgelig begrundes i forhold til den identitet Europa har fået. Klassen vedtager herefter et antal ministerier. Læreren vil inden have en nogenlunde dækkende billede af, hvilke ministerier, der nok vil blive oprettet, fordi elevernes tidligere arbejde mere eller mindre bestemmer det, ud fra landets identitet, politiske mærkesager, opstillingen af statsbudgettet, osv.

Ministeriernes arbejdsområder afklares, og her vil det nok gå op for eleverne, at det kan være nødvendigt at nogle ministerier arbejder sammen.

Vigtigst af alt skal klassen vedtage, hvordan love vedtages i landet. Umiddelbart mener nogle af eleverne måske, at det er ministeriernes kompetencer, men gennem kvalificerende og uddybende nøglespørgsmål og samtaler med partierne kan læreren spore eleverne ind på fordelene i, at parlamentet har den lovgivende magt. ”Hvordan kan I have indflydelse i de ministerier, hvor I ikke er repræsenterede”?

Antallet af ministerier afhænger meget af, hvad eleverne vil have taget op. Jeg havde en klar fornemmelse af, at mine elever

ville oprette i hvert tilfælde et miljøministerium, fordi kortgruppen (storylinepunkt 1) besluttede, at det indre Europa var et vildt naturområde, der var et yndet turistmål, og et trafikministerium, fordi den vigtigste havneby mod syd var ”afskåret” fra hovedstaden af netop naturområdet. Så havde jeg en formodning om, at et undervisningsministerium ville være en mulighed, fordi nogle elever tidligere havde diskuteret, hvordan Europas skole skulle se ud, og et Socialministerium, fordi flere politikere havde skrevet ”ældre” på som mærkesager. Dette forberedte jeg mig ud fra, ledte efter relevante tabeller i Statistisk Årbog og relevante internetsider, ligesom jeg orienterede lokalpolitikeren om mine formodninger, så han evt. kunne inddrage overvejelser herom, ud fra elevernes spørgsmål.

6. Ministerierne	Hvordan kan I finde ud af, hvilke emner der er til debat i Danmark? Hvilke emner er til debat i Danmark?	Læreren stiller nøglespørgsmålet, og partierne diskuterer kort, og må herefter undersøge, hvilke emner, der er til debat i Danmark, fx gennem avisudklip eller internettet. I klassen fremlægges partiernes arbejde, som læreren samler på en liste, der hænges op.	Partigrupperne Klassen	Logbog Avisudklip Internetadgang Papir til lister	Oversigt over emner til debat i Danmark	Bevidsthed om informationskilder og avisers rolle i samfundet. Internetsøgning Bevidsthed om etiske og politiske overvejelser i samfundet
	Hvilke emner kunne være til debat i Europa? Hvilke emner er vigtigst at få til debat i Europa?	Partierne når frem til, hvilke emner, de mener, der skal til debat i Europa, i relation til den identitet, de selv har givet landet. Partierne laver hver en liste, der fremlægges og hænges op på "partibrevpapiret".	Partierne Klassen	Logbog Planchepapir Partibrevpapir	Forslag til emner til debat	Bevidsthed om sammenhænge mellem et lands identitet og debat Indsigt i værdigrundlag Prioritere
	Hvilke ministerier skal Europa arbejde videre i?	Ud fra partiernes ønsker om emner til debat, bliver klassen enige om et antal ministerier. Der laves en liste, der hænges op.	Klassen	Planchepapir	Liste over ministerier	Tage udgangspunkt i eleverne Strukturere
	Hvad er ministeriernes arbejdsområder?	Ministeriernes arbejdsområder afklares, skrives på plancher og hænges op	Partigrupperne i klassen	Logbøger Planchepapir	Ministeriernes arbejdsområder	Indsigt i politisk organisation
	Hvordan skal lovene vedtages?	I partierne diskuteres nøglespørgsmålet. Læreren går rundt og spørger ind til partiernes diskussioner. I klassen besluttet det begrundet, hvem der har den lovgivende magt.	Partierne Klassen	Logbog	Retningslinjer for lovgivende magt	Bevidsthed om lovgivende magts rolle i samfundet og forskellige styreformer

6. Ministerierne, fortsat

Eleverne finder ud af, hvilke ministerier deres politikere vil arbejde i, efter at have drøftet det i partiet – i samråd med læreren. Antallet af ministerier skal tilpasses antallet af elever i klassen, så ministerie-grupperne bliver på 3-5 elever. Ministerierne skal lave lovforslag, som skal til afstemning i parlamentet. Lovforslagene skal forberedes i ministerierne, og eleverne må her undersøge de nærmere konsekvenser af forslagene. Her skal læreren træde ind med kvalificerende spørgsmål, så eleverne bevidstgør sig selv om praktiske konsekvenser af en politisk vedtagelse. Eftersom lovforslagene skal ”sælges”, skal ministerierne arbejde med den visuelle og mundtlige præsentation. ”Hvordan kan I bedst muligt overbevise parlamentet om, at det er et fornuftigt lovforslag?” Her er det ligeledes oplagt at debattere på de sociale medier.

Partierne skal have mulighed for at forberede sig på afstemningerne, måske vil de stille ændringsforslag osv. og derfor må lovforslagene deles ud til partierne inden behandlingen i parlamentet. Ligeledes skal partierne overveje, om stemmer gives fri

eller om der stemmes efter parti. Dette må partierne afgøre, men de skal være bevidste om fordele/ulemper. Det kunne være, at partiet i folderen havde tilkendegivet en holdning, der af hensyn til borgernes tillid til partiets løfter, bør ligge til grund for afstemningen. Eller måske er emnet etisk vanskeligt eller uden for partiets fastsatte holdninger, hvorfor partiet vælger at give stemmerne fri. Det ligger en god mulighed for at bevidstgøre eleverne om demokratiske processer i samfundet.

Der skal naturligvis udpeges en eller flere sekretærer, der skriver referat af handlingerne og vedtagelserne i parlamentet. Læreren fortæller, at sekretæren i henhold til normal praksis også noterer, hvor mange der stemmer for, imod og blankt, og spørger fx ”hvorfor mon?”. Referater hænges op sammen med de love, der bliver vedtaget.

For at give eleverne en opgave i storylinen, som havde direkte tilknytning til deres hverdag, er affaldssortering en konkret mulighed, hvor eleverne skal arbejde med at føre en ”politisk beslutning” ud i livet, er

affaldssortering. Fil D er et fiktivt direktiv fra EU, der pålægger politikere i Europa at gennemføre affaldssortering i Europa. Eleverne skal stå for den praktiske gennemførelse af sorteringen – ”hvordan sorterer vi?”, ”hvordan får vi affaldet bragt videre sorteret?”, osv. Klassen må også finde ud af, hvor det skal gælde – i klassen, i afdelingen eller på skolen, ud fra hvad de mener er praktisk gennemførligt. Her kan forældrene måske være behjælpelige med at fragte det sorterede affald til genbrugsstationen, eller eleverne kan undersøge muligheden for at få renovationsvæsenet til at gøre det. En sort sæk med et skilt ”KUN PAPIR” kan være en mulighed.

Mine eleverne gennemførte sorteringen i klassen ved hjælp af et antal papkasser med skilte, og skolen hjalp med at transportere det videre til genbrug.

6. Ministerierne, fortsat	Hvilke ministerier vil jeres parti gerne arbejde i?	Partierne diskuterer, hvilke ministerier de ud fra deres partiprogram gerne vil være repræsenterede i. Eleverne fordeles i ministerier, og dukkerne hænges op under ministerie-overskrifter sammen med de tilknyttede politikere	Partigrupperne	Logbog		Indsigt i demokrati og repræsentation
			Klassen	Collagefigurerne af politikerne Papir	Ministerier	
	Hvile love vil jeres ministerium foreslå? Hvordan tager I hensyn til bevillingerne? Hvordan præsenterer I forslaget for parlamentet?	Ministerierne arbejder ud fra deres ansvarsområder. Evt. laves ministerie-papir. Emner diskuteres og undersøges, pengene fordeles, jf. finanslov. Begrundede lovforslag forberedes, og eleverne må overveje, hvordan de præsenteres for "parlamentet".	Ministerierne	Papir – evt. ministeriepapir Logbog Finansloven Planchepapir eller andet til lovforslag, evt. computerrum	Ministeriebrevpapir Lovforslag Debat på sociale medier	Handle i forhold til etiske overvejelser Vurdere etiske principper og moralsk praksis Prioritere Indsigt i lovforberedende arbejde
	Stemmes der hver for sig eller i parti i parlamentet?	Partierne må blive enige om, hvordan de stemmer, om medlemmerne være fritstillede, eller om har partiet en fælles holdning	Partierne	Logbog	Partibeslutning om afstemning	Indsigt i partipolitisk organisation
	Hvad siger parlamentet til lovene?	I parlamentet fremlægges, diskuteres, vedtages eller forkastes lovforslagene og hænges evt. op.	Parlamentet (klassen)	"Talerstol" Lovforslag	Love Debat på sociale medier	Indsigt i parlamentarisk arbejde
Hvordan kan I iværksætte EU-direktivet om affaldssortering? Hvem skal hjælpe jer?	Affaldssorteringsdirektivet fra EU uddeles. Eleverne må nu overveje, hvordan de kan gennemføre direktivet – i klassen, i afdelingen, på skolen? Der arbejdes med den praktiske gennemførsel.	Klassen Evt. inddrage forældrene	Fil D Afhængigt af elevernes beslutninger	Affaldssortering Debat på sociale medier	Planlægge og gennemføre affaldssortering Personlig og ansvarlig stillingtagen over for naturen	

7. Besparelser

De økonomiske vismænd i Europa slår gennem et brev (FIL E) alarm til politikerne om den økonomiske situation i landet. De anbefaler kraftigt, at der spares 12 % på det nuværende statsbudget. Brevet udleveres meget gerne af en udenforstående person for at mystificere, fx skolesekretæren.

Jeg fik viceinspektøren til aflevere brevene til klassen, lige før de gik hjem, i den sidste time, jeg havde afsat til punkt 6, ministerierne – hvor klassen stort set var færdige med affaldssorteringen i klassen. Eleverne var fuldt ud klar over, at de var noget, jeg havde sat i værk, men de spillede fint med, og diskussionerne om besparelserne startede på vej hjem.

Brevet resulterer forhåbentligt i en hidsig aktivitet og debat i partierne, der nu skal til at skære væk – og på de sociale

meider. For at få eleverne ind på de moralske og etiske sider af besparelser, skal det understreges, at partierne må lave en konsekvensvurdering af besparelser, og komme med anvisninger til, hvad der rent konkret skal spares væk – fx mindre hjemmehjælp eller færre skolebøger. Partiernes vurdering indgår også i deres fremlæggelser under debatten i parlamentet og på de sociale medier.

Demokratisk dannelse er et meget flot ord, men en del af den er indsigt i forskellige former for demokrati. Derfor skal eleverne også fastsætte regler (lov) for vedtagelse i parlamentet. Her kommer eleverne ind på forskellige former for flertal. Skal finansloven vedtages i enstemmighed, med kvalificeret flertal eller med simpelt flertal? Hvis eleverne ikke er bevidste om de

forskellige flertalsformer, kan læreren tilføje nøglespørgsmål som ”hvad er fordelene og ulemperne ved at alle er enige eller at kun et lille flertal vinder?”

Ved politikerbesøget i klassen under punkt 3, blev borgmesteren spurgt, hvordan de blev enige i byrådet om kommunens budget. Han fortalte om kort om de forskellige former for flertal og berørte fordele og ulemper – at beslutninger vedtaget med simpelt flertal oftest blev lavet om igen hurtigt, hvis flertallet tippede. Mine elever havde derfor indsigt i de forskellige beslutningsformer

Debatten i parlamentet resulterer i en ny finanslov, der hænges op i klassen. Punktet evalueres, med særlig vægt på det etiske.

7. Besparelser	Hvilke områder vil jeres parti skære ned på? Hvorfor er det dem, der skal skæres ned på? Hvilke konsekvenser har det for de poster I sparer på? Hvad skal de skære ned på, når de nu har færre penge?	Læreren afleverer brevet fra de økonomiske vismænd. Partierne må nu diskutere sig frem til et nyt forslag til statsbudgettet, hvor 12% er skåret væk. I forhold til debatten i finansudvalget skal ordførerne forberedes på en heftig debat i parlamentet og evt. på de sociale medier. Partierne må derfor også komme med anvisninger på, hvad der skal spares væk (fx mindre hjemmehjælp). Alle i partiet kommer med idéer, og argumentationen forberedes og gennemarbejdes med henblik på finanslovsdebatten.	Klassen i partigrupperne	Fil E Logbogen Papir Lommeregner	Debat på sociale medier	Personlig og ansvarlig handling over for medmennesket og naturen Vurdere økonomiske og etiske konsekvenser Overvejelser om etisk teori og moralsk praksis
	Hvordan organiserer I parlamentsdebatten? Hvem skal styre den? Hvordan kan I forberede jer på debatten? Hvordan skal finansloven vedtages?	Når partierne er klar, diskuterer klassen, hvordan debatten skal organiseres. Måske vælges en formand for parlamentet. Elevernes vedtager retningslinjer for parlamentarisk opgaver, måske med en partisekretær. Det besluttes, hvordan finansloven skal vedtages	Klassen	Logbog og planchepapir (til beslutninger)	Retningslinjer for parlamentsdebatten	Overvejelser om demokratiske strukturer i samfundet Vurdere forskellige flertalsbeslutninger konsekvenser
	Hvordan ser Europias nye finanslov ud?	Ordførerne fremlægger hvert partis forslag efter tur. Når alle partier har fremlagt er der debat. Finansloven vedtages og hænges op.	Ordførerne og partigrupperne i parlamentet	"Talerstol" Planchepapir til finansloven	Parlamentsdebat Nyt finanslovsforslag	Diskussion og debat Demokratiske spilleregler Overvejelser om samfund og økonomi

8. Spindoktorerne

I forbindelse med borgmesterens besøg i klassen er eleverne måske klar over, at der i en kommune både er folkevalgte og embedsmænd, og nu skal eleverne bevidstgøres om, at der bag en minister står en lang række embedsmænd, nogle af dem medierådgivere, eller på nudansk, de såkaldte ”spindoktorer”.

Spindoktorer er altså ministerens medierådgivere, der rådgiver om, hvad man strategisk skal tænke og mene. De skal ”have fingeren på pulsen” og følge med i, hvad der rør sig og komme med gode idéer til at gå imod det. Spindoktorerne hjælper også med at skrive taler, m.v.

I stedet for at belære dem herom, skal eleverne i grupper resonere sig selv frem til, at der nok er nogen, der hjælper ministeren, dels med rådgivning om, ”hvad han eller hun skal tænke eller mene”, dels i forhold til, hvordan de forskellige (nødvendige) politiske budskaber sælges til befolkningen. Hvis eleverne ikke kommer ind på banen, kan læreren stille yderligere, hjælpende spørgsmål, som Hvordan tror I, at han kan følge med i alle de debatter, der foregår i landet? Følger han med i alt? Kan man det?

Hvad mon ministeren gør, når pressen er ude efter ham?

Grupperne fremlægger deres forslag for klassen, og nu skal eleverne sættes i en situation, hvor de skal bevidstgøre hinanden om, hvordan man mon bedst får et budskab igennem. Nogle af politikerne skal deltage i et debatprogram i tv, der er kendt for at gå hårdt på. For at bevidstgøre eleverne om spindoktorernes arbejde og samarbejde med politikerne, deles eleverne op i 3 grupper, politikere, spindoktorer og journalister.

Læreren koordinerer, at grupperne passer sammen størrelsesmæssigt, ca. 2 journalister og 2 spindoktorer pr. politiker. Inden arbejdet går i gang vedtages det, hvem der er spindoktor for hvem, og hvem der interviewer hvem. Journalistgruppen skal forberede et interview af en politiker, der har til formål at stille politikerens svar i et dårligt lys i forhold til mærkesagerne, efter den nye finanslovsvedtagelse. Journalisterne skal altså forsøge at fange politikerens svar – afhængigt af, om han stemte for eller imod finansloven – forsøge at overbevise journalisten og befolkningen om, at der ikke er gået på kompromis med mærkesagerne,

samtidig med at besparelser er nødvendige, og her skal et antal spindoktorer hjælpe politikerens svar. Hvordan kunne journalisten tænkes at spørge, og hvad skal der svares, så budskabet kommer frem? Måske vælger journalisten at angribe politikerens svar, der ikke stemte for? Journalisterne arbejder i par og forbereder interviewet, måske får de gode idéer hos hinanden. Måske har politikerens behov for at konsultere partiet, og derfor må nogle elever evt. spille dobbeltroller, hvis der er behov for at samle partiet. Her er det vigtigt at understrege over for eleverne, hvilken rolle de har. Journalisten ved ikke, hvad politikerens svar er, selvom det er den samme elev.

Interviewene fremføres for klassen, der efterfølgende evaluerer de enkelte interviews, dels som borgere i Europa, hvor politikerens svar vurderes, dels som elever i klassen, hvor eleverne kan træde et skridt væk og se på interviewet fra flere sider. Måske har klassen på forhånd aftalt et par fokuspunkter som stemmeføring eller frigørelse fra noter.

Punktet evalueres.

8. Spin-doktorerne	Hvordan tror I, at fx en statsminister kan være inde i alle de områder han skal, så han altid har et svar parat til pressen? Tror I, at en minister ved ALT om hans ministeriums ansvarsområde? Hvem hjælper ham mon?	<p>Eleverne diskuterer nøglespørgsmålene. Læreren går rundt blandt grupperne og følger gruppernes diskussioner. Måske træder han ind og stiller hjælpende spørgsmål.</p> <p>Når grupperne har nogle forslag parat, fremlægges de, og de andre grupper kan stille opklarende spørgsmål</p> <p>Læreren fortæller, at der i pressen og i befolkningen er stærk vrede mod besparelserne og spørger: Herefter deles klassen op i kategorier, og det aftales, hvem der interviewer hvem. Interviewene forberedes, journalisterne skal i par forsøge at "fange" politikeren", politikerens og hans 2 spindoktorer skal forsøge at fremstå som reelle.</p> <p>En ad gangen interviewes politikerens af de 2 journalister.</p>	Bordgrupper	Logbogen		<p>Rette bevidstheden mod relevante samfundsforhold</p> <p>Forståelse for, at ministre har hjælpere.</p>	
	Hvordan ville I – som journalist – forberede et hårdt interview med en bestemt politiker? Hvordan som politiker? Som spindoktor?		3 kategorier – ca. 2 spindoktorer og 2 journalister pr. politiker	Klassen	Tavlen eller flipover	Frem-læggelse om ministerens hjælpere	<p>Mundtlig fremlæggelse</p> <p>Lytte aktivt og stille spørgsmål</p>
	Hvordan klarede politikerens det? Journalisten? Spindoktorerne?		Møbler som tv-studie		Logbøger Spørgsmål til politikerens Mulige svar		<p>Bevidsthed om moralske og etiske overvejelser i forhold til at ville nå et mål</p> <p>Opmærksomhed på spørge- og fremlæggelsesstrategier</p>
			Interviewet evalueres, først i mindre grupper, derefter i klassen, og der lægges vægt på de fælder, journalister forsøgte at lægge, og på politikerens svar. De sociale medier kan også inddrages		Evt. rekvisitter til et "tv-studie"	Interviews	<p>Sende et budskab</p>
			Først i mindre grupper, derefter rundkreds LOGBOG		Evaluering af interviews	<p>Evaluering</p> <p>Bevidsthed om deltagelse i et demokratisk samfund</p>	
					Debat på de sociale medier		

9. Fremtidens Europia

Som sidste punkt i storylineforløbet skal eleverne (gerne i nye) i bordgrupper tænke fremad og opstille forslag til, hvor og hvordan teknik kan være en hjælp i fremtidens samfund i Europia. Læreren skal gøre eleverne opmærksomme på, at der *kan* være forskelle på, hvordan teknik kan hjælpe henholdsvis i byen og på landet. Grupperne fremlægger deres lister for klassen, og ud fra klassens samlede liste vælger eleverne deres politikere ind i arbejdsgrupper, der skal fordybe sig og konkretisere emnet. Hvis det er svært for eleverne, kan læreren evt. hjælpe med spørgsmål som ”Hvis du kunne bygge en robot, hvad skulle den så gøre for at hjælpe MENNESKER?” Når læreren vurderer, at grupperne har stof nok at gå videre med, fortsættes med at danne

arbejdsgrupper, der skal fordybe sig i et af de emner, eleverne selv har opstillet.

I de nye arbejdsgrupper skal eleverne konkretisere emnet, fx hvordan kan robotter hjælpe med affald, hvordan kan antallet af ulykker i trafikken nedbringes, hvordan kan forureningen nedbringes, hvor kunne teknik afløse menneskelig arbejdskraft og er det ønskeligt? Arbejdsgrupperne skal også forholde sig til de økonomiske følger af deres idé. Tror de, det er realistisk at ”opfinde” eller gennemføre? Hvad vil det mon koste at gennemføre det? Vil det medføre færre arbejdsskader? Vil det betyde stigende arbejdsløshed?

Afslutning

Måske slutes storylinen af med at besøge på Christiansborg eller et besøg i klassen af den

lokale landspolitiker. Dette besøg skal naturligvis forberedes af eleverne, og der skal derfor sættes tid af til, at de fx i partigrupperne forbereder en række spørgsmål til politikeren. Igen er det eleverne der skal styre samtalen, ikke politikeren, der skal fortælle løs.

Vi sluttede besøget af med en tur til Christiansborg, først med en rundvisning, derefter et møde, hvor MF Poul Qvist Jørgensen venligt svarede på de spørgsmål, eleverne havde forberedt hjemme. Besøget var en god oplevelse og en god afslutning på storylineforløbet, som dog vil blive genoplivet senere i skoleforløbet, hvor Europias politikere skal arbejde videre i internationale sammenhænge som fx EU, FN og Nato.

9. Fremtidens Europa	På hvilke områder kunne I forestille jer, at teknik kunne være en hjælp i fremtidens Europa? Er der forskelle på land og by?	Eleverne diskuterer nøglespørgsmålene og laver en brainstorming. Hver gruppe udarbejder en liste med forskellige forslag, fx inden for transport, affald, robotter, andet, og der tages hensyn til evt. forskelle mellem land og by. Skrives på planche og fremlægges.	Bordgrupper	Logbogen		Udbygge indsigt i teknikens rolle i samfundslivet Bevidsthed om produktion, forbrug og ressourcer	
	Hvilket emne kunne din politiker tænke dig at fordybe sig i?	Ud fra gruppernes lister vælger elevernes politikere sig ind på et emne, de gerne vil arbejde videre med, og der nedsættes et antal arbejdsgrupper.	Klassen	Planchepapir	Liste med teknik i fremtiden	Etiske og moralske overvejelser Vælge emne	
	Hvad kræver jeres emne af teknikken? Hvad tror I de økonomiske konsekvenser af jeres plan er? Hvad er de menneskelige konsekvenser?	Eleverne arbejder nu mere konkret med emnet. Idéer udtænkes, de undersøger og laver måske modeller af deres idéer. En del af elevernes arbejde skal fokusere på de økonomiske og menneskelige følger af praksis.	Arbejdsgrupper	Arbejdsgrupper	Logbogen		Fordybe sig i arbejdet med menneskers liv og livsvilkår Forstå sig selv som historieskabende i et udviklingsperspektiv
	Hvordan vil I præsentere emnet for klassen?	Eleverne forbereder en fremlæggelse for klassen, måske med plancher, PowerPoint, andet.	Arbejdsgrupper	Evt. computerlokale, planchepapir, andet?	Fremlæggelse	Fremlægge Lytte aktivt	
		Grupperne fremlægger.	Klassen			Fremlæggelse	Evaluering
		AFSLUTTENDE EVALUERING					

Litteratur og internetadresser

Litteratur

Danmarks Riges Grundlov af 5.juni 1953
Statistisk Årbog 2002, Danmarks Statistik
Årsregnskab, Ballerup Kommune 2002
Årsregnskab, Hvidebæk Kommune 2002

Faglitteratur:

Dam, Leni (2000):
Faghæfterne. Undervisningsministeriet, 2001
Falkenberg, Cecilie og Erik Håkonsson m.fl. (2000): *Storylinebogen. En håndbog for undervisere*. Kroghs Forlag.

Internetadresser:

Politik: www.altinget.dk/skoletinget
Folketinget: www.ft.dk
Danmarks Statistik: www.dst.dk

Aviser på nettet:

Berlingske Tidende: www.berlingske.dk
Børsen: www.boersen.dk
JyllandsPosten: www.jp.dk
Politikken: www.politiken.dk
BT: www.bt.dk
Ekstra Bladet: www.eb.dk